

TERMÍN: 11.09.2021

xx30820xx
Recenzia B
Lukáš Kováč
lukas.kovac@mindop.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Lukáš Kováč**NÁZOV MATERIÁLU: **Blízka pomoc sa ráta: Vplyv dostupnosti Centier právnej pomoci na bankrotovosť**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút sociálnej politiky**AUTORI/KY: **Štefan Domonkos, Kristína Hrehová;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	1,1	Nadpis Zhrnutie až na ďalšiu stranu	Chyba rozloženia	Zpracované na str. 3, odsek 1 revidovanej verzie.
2	2,2	Že zahustenie siete CPP od roku 2017	Zlé skloňovanie	Zpracované na str. 3, odsek 2 revidovanej verzie.

3	2,3	nízka mobilita sociálne slabších skupín obyvateľstva pravdepodobne výrazne prispievajú	Zbytočne neurčitý termín, nehodí sa spolu so silným slovom, ako je „výrazne“.	Zpracované na str. 3, odsek 3 revidovanej verzie.
4	3,4	Z týchto konaní bolo v júli 2021 uzavretých už približne 42 800. ¹	Krkolomný slovosled, možno preštilizovať vetu.	Zpracované na str. 4, odsek 4 revidovanej verzie.
5	4,3	a pre menší klaster-niekoľko okresov na severe SR	„menší klaster okresov“ sa nehodí na iba dva okresy, časté použitie slova „klaster“	Zpracované na str. 5, odsek 4 revidovanej verzie.
6	5,1	Tieto výsledky poukazujú na to, že beneficientmi oddlženia sú v nadpriemernej miere obyvatelia regiónov, ktoré dlhodobo zápasia aj s výrazne nadpriemernou mierou nezamestnanosti.	Krkolomné výrazy, veľa prídavných mien, odporúčam prepracovať vetu.	Zpracované na str. 6: „Tieto výsledky poukazujú na to, že beneficentmi oddlženia sú nadpriemerne obyvatelia regiónov s dlhodobo vysokou nezamestnanosťou.“
7	5,2	Badať ich aj medzi pohlaviami, ako aj a vekovými kategóriami.	Zbytočne 2x „aj“	Zpracované na str. 7, odsek 1 revidovanej verzie.
8	5,2	osobný bankrot využívaný ▼ prevažnej miere mužmi	Častý výskyt slova „miera“	Zpracované na str. 7, odsek 1 revidovanej verzie.
9	7,1	Z dostupných údajov zároveň vyplýva, že v radoch úpadcov majú nadpriemerný podiel osoby z domácností v hmotnej núdzi, a to na úrovni 9.6 % oproti 2,6 %	Opatrne pri porovnávaní, úpadcovia do 60 rokov by sa mali porovnávať so všetkými obyvateľmi do 60 rokov.	Zpracované. Uvedený údaj (9,6 %) sa týka podielu poberateľov DHN medzi úpadcami bez

¹ Pre aktuálny stav počtu uzavretých a prebiehajúcich oddlžení, pozri Register úpadcov (ru.justice.sk).

		a 2,9 % v celej populácii SR v rokoch 2019 a 2018		vekového obmedzenia. Túto informáciu sme doplnili do textu na str. 8.
10	7,2	Z týchto údajov vyplýva, že v okruhu úpadcov boli nadpriemerne zastúpené osoby v hmotnej núdzi, ako aj ľudia mimo (oficiálneho) trhu práce.	Aby to z uvedených údajov vyplývalo, je nutné uviesť rozdelenie na trhu práce celej populácie do 60 rokov. Odporúčam doplniť čísla, v Grafe 3 pridať ku každému stĺpcu ekvivalentný stĺpec s podielom v celej SR, y-ovú os zmeniť s absolútnych čísel na percentuálne, teda počet úpadcov/všetci úpadcovia, respektíve počet aktívnych obyvateľov/všetci aktívny obyvatelia.	Zpracované na str. 8: informácia o postavení úpadcov v ekonomicky aktívnom veku na trhu práce bola porovnaná s údajom o osobách v obdobnej vekovej skupine od Eurostatu. Naopak, prevalencia hmotnej núdze sa porovnávala naprieč celou populáciou úpadcov, bez vekového obmedzenia.
11	11,1	Premenná Vzďialenosť od CPP, 2017 v Decembri 2019	Vhodnejšia by bola premenná „Aktuálna vzdialenosť od CPP“ Vybrať obce, ktoré sú od CPP v 2019 do 20 km a potom počítať ich priemernú vzdialenosť od CPP 2017 nemá význam, číslo 21.829 hovorí samo o sebe.	Zpracované v Tabuľke 1 na str. 13 revidovanej verzie.
12	13,2-14,4	v júli 2019 začal kumulatívny rozdiel v bankrotovosti obyvateľstva sledovaných skupín obcí stagnovať a neskôr aj klesať.	Pri každom rozšírení siete CPP sa úplne zmení vzorka obcí do 20km a nad 40km aj ich počet, rozdiel v bankrotovosti môže padnúť čisto z dôvodu, že do kategórie blízkych obcí pribudli obce z nízkou	Zpracované v časti 4, str. 15-16 aj v prílohách, str. 19-30 revidovanej verzie. Metodiku sme vo väčšine analýzy prispôbili tak, že

		<p>Nakoniec v októbri 2018 dosiahol rozdiel v bankrotovosti obyvateľstva týchto dvoch skupín obcí svoje maximum na úrovni 2 bankrotov na tisíc obyvateľov. Táto maximálna hodnota začala klesať po rozširovaní siete CPP a stabilizuje sa na úrovni 1.1 bankrotu na 1000 obyvateľov</p> <p>Rozdiel medzi obcami, ktoré mali dobrý prístup k sieti CPP a obcami vzdialenými od siete CPP dosiahol svoj vrchol na úrovni 2 bankrotov na tisíc obyvateľov v októbri 2018</p> <p>Po postupnom rozšírení siete CPP od októbra 2018 sa rozdiely v bankrotovosti obyvateľstva zastabilizovali a neskôr začali klesať, čo je v súlade s tvrdením o význame geografickej blízkosti CPP. Na konci decembra 2019 dosiahol úroveň 1,1 bankrotu na tisíc obyvateľov.</p>	<p>bankrotovosťou. Navyše každý priemer sa ráta z iného počtu obcí a má inú váhu. Údaje na grafe pred a po zmene siete CPP sú preto neporovnateľné, krivka by mala byť na daných miestach prerušená a treba si všímať iba trendy po zlome, ktoré sú stále rastúce.</p> <p>Bankrotovosti, ktoré sú počítané z iných vzoriek obcí sú preto neporovnateľné.</p>	<p>sledujeme efekt počiatočnej dostupnosti CPP, ktorá ovplyvňuje vývoj bankrotovosti počas celého trojročného časového úseku, ktorý sledujeme v analýze. Pre porovnanie v prílohe 2 uvádzame grafy 19 a 20 získané staršou metodikou, v ktorých prerušujeme krivku po významnejších rozšíreniach siete CPP a graf 21, v ktorom sledujeme efekt počiatočnej vzdialenosti od CPP meranej v kilometroch, čo umožňuje, aby všetky obce vstupovali do výpočtu.</p>
13	17,4	$B_i = \beta_0 + \beta_1 D_i + f(Y^i) + \epsilon,$	<p>V tejto rovnici sú bety iné premenné ako v predchádzajúcej, nutné iné označenie (alfa0, alfa1)., epsilon tiež index i. Ak sa už zrazu sledujú len blízke a vzdialené obce, kým koeficienty sa</p>	<p>Zpracované v revidovanej verzii dokumentu, str. 19.</p>

			odhadovali na všetkých obciach, je nutné zmeniť aj index i.	
14	17,5-24,3	Záver sa nemenia pri porovnávaní obcí s menšou ako 10 km či 30 km vzdialenosťou s viac ako 40 km vzdialenosťou....	Rovnaké nedostatky ako v hlavnom texte analýzi, je potrebné upraviť tvrdenia. Grafy v časoch zmeny CPP by mali byť nespojité.	Pozri odpoveď na pripomienku 12. Zapracované v prílohách, str. 19-30 revidovanej verzie.
15	25,4	Údaje o počte obyvateľov obcí sme získali z dát zo sčítania obyvateľov za rok 2011.	Na ŠÚ SR sú aj aktuálnejšie dáta.	Použili sme v revidovanej verzii populáciu k januáru 2017. Zapracované na str. 31 revidovanej verzie.

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Po zapracovaní oficiálnych aj neoficiálnych pripomienok odporúčam recenzovaný výstup schváliť.
V budúcej práci odporúčam bližšie preskúmať aj ostatné premenné, ktoré mali významný vplyv na bankrotovosť obyvateľstva.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.